

КОЛИ СЕРЦЕ Б'ЄТЬСЯ ЛЮБОВ'Ю ДО РІДНОЇ ЗЕМЛІ

ДО 85-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА БОРЕЙКА

Ця людина – безмежно любить Україну! Він – щирий український патріот, інтелігент, громадсько-політичний і культурний діяч, просвітянин, який вже одним поглядом випромінює особливу енергію і своїм невтомним ентузіазмом, прагненням до дії запалює всіх навколо. Михайла Борейка називають людиною, над якою не мають влади роки. Бо такі люди сильні духом, загартовані невтомною щоденною працею. Роки додають сивини і мудрості, але не мають влади над їхнім духом.

9 травня цей незвичайний чоловік, якого добре знає вся просвітянська громада Рівненщини, святкував свій 85-літній ювілей. Народився ювіляр у працюючій селянській родині в селі Мишків Заліщицького району на Тернопільщині. Від батька Семена він перейняв неймовірну працьовитість, інтелігентність і шляхетність, від матері Євгенії – терплячість і любов до рідної землі.

В біографії його родичів є героїчні сторінки: рідні дядьки воювали у лавах УПА, загинули молодими і стали для Михайла Семеновича прикладом жертвовного служіння Україні на все життя.

Перше знайомство із товариством «Просвіта» відбулося у pana Михайла ще у дитячому середку, а до

Івана Багряного видавалася двічі - у 2008 і 2010 роках. Пан Михайло мав велику зацікавленість у виданні цієї книжки. Адже його рідний дядько Петро Крутасевич був учасником Бродівського пекла, чудом вийшов з нього, продовжив боротьбу в УПА і загинув, підірвавшись гранатою у 1950 році, не бажаючи здаватись енкаведистам.

Пан Михайло віднайшов у Рівненському архіві нече-

булося у пана Михайла ще у дитячому садочку, в далеких 30-х роках минулого століття. Саме ця організація опікувалася дошкільним закладом. До вихованців часто навідувався і сільський священник. Ті роки хоча і були важкими, але дитинство у садочку просвітянин пригадує з теплотою в серці. Пам'ятає все до дрібниць, хоча за плечима уже 85 прожитих літ.

1933 рік розпочався із голоду на так званій Великій Україні. Батьки розповідали йому, що важко переживали вісті звідти. А коли взялись організувати в селі збір продуктів на допомогу голодуючим, більшовики допомоги не прийняли, заперечивши факт голоду.

Панові Михайлу судилося пережити багато. У 1939-му в село прийшли більшовики, почались арешти просвітян, репресії. Важко переживав арешт своєї улюбленої виховательки Поліни Думної. Далі були суворі воєнні лихоліття...

Хлопець завжди хотів вчитися і тягнувся до знань. Навчання у сільській школі, а потім – у середній у Більче-Золотому, давалось досить легко. Після школи вступив до Чортківського технікуму на спеціальність «Землепорядкування». Вищу освіту здобув у Львівському сільськогосподарському інституті. Все життя пропрацював у Рівненському науково-дослідному проектному інституті, куди його скерували після закінчення вишу. У своїх проектах Михайло Борейко планував так, щоб зберегти красоти землі від руйнації, а з приходом незалежності України добровільно переклав з російської мови на державну всю документацію проектного інституту.

Ніколи Михайло Борейко не полишав просвітницької діяльності. На це він витрачає і сьогодні весь вільний час. За його пропозицією було впорядковано могилу Осипа Маковея в Заліщиках, він долучив свій голос до відродження Києво-Могилянської академії, музею Івана Гончара, пошуків бібліотеки Ярослава Мудрого, зробив чималий вклад у пошанування історичного минулого свого рідного села.

Особливою віхою в житті Михайла Борейка стала Рівненська «Просвіта», якій присвятив біля тридцяти років активної, наполегливої праці. Він був учасником мітингів і просвітницьких заходів, за його ініціативи був закладений парк «Просвіти» в Рівному й відкрито Музей Просвіти Рівненщини.

Та найбільших успіхів пан Михайло досяг у перевиданій справі, якою опікується у Рівненському міському товаристві «Просвіта» ім. Тараса Шевченка. За його ініціативи перевидано більше 40 рідкісних книг, які були заборонені в Україні або видавалися дуже давно. Першою була поема «Енеїда» Івана Котляревського з передмовою Богдана Лепкого. У кожній книзі своя історія. Так трагічна повість «Огненне коло»

лику книжку «Новий український колядник», видану Уласом Самчуком у 1941 році, і перевидав за сприяння єпископа-ємірита Софрона Дмитерка.

Для просвітянина Михайла Борейка наш пророк, український геній Тарас Шевченко, завжди був у серці на першому місці. Отож, і виник задум доносити до сучасного читача «Кобзарі» з минулих століть, бо Шевченкового слова потребує наше суспільство, і воно ніколи не втрапить своєї актуальності, любить наголошувати пан Михайло.

Насамперед Михайло Борейко проявив інтерес до «Кобзаря», виданого 1960 року у Вінніпезі, – це своєрідна енциклопедія з історичними примітками. 1998 року готує його факсимільний варіант до друку. До 2000-ліття від Різдва Христового та 160-річчя виходу першого Шевченківського «Кобзаря» пан Михайло підготував інше факсимільне видання «Кобзаря»: те, що вийшло 1840 року і дивом вціліло до нашого часу. Його побачив увесь світ, адже одна із презентацій пройшла під час Всесвітнього форуму українців. Третьою «кобзареву ластівкою» стало повне наукове видання 1907 року, наклад якого конфіскувала цензура. На щастя, вцілів єдиний примірник книжки, який нині зберігається у Національному музеї Тараса Шевченка в Києві. Продовжується Шевченкіана Михайла Борейка перевиданням «Кобзаря» під редакцією В. Доманицького, який був виданий у 1910 році і конфіскований царською цензурою. У 2012 році видана унікальна книга польського письменника Єжи Єнжівича «Українські ночі, або Родовід генія». З нагоди Шевченкового 200-річчя пан Михайло перевидає двотомник «Кобзаря», виданий у Празі 136 років тому.

Шевченків «Кобзар», який видали українські емігранти в Німеччині у 1946 році і перевиданий у нас, за пропозицією Борейка, отримали бійці АТО. Такий подарунок для них зробили рівненські просвітяни. Книга була символічною, бо нагадувала про рідний дім і підтримувала бойовий дух українських військових, які перебувають у зоні АТО.

Численні книги, що перевидувалися «Просвітою», Михайло Семенович

надсилав до всіх обласних осередків «Просвіти», обласні бібліотеки, Інститут літератури НАН, музеї України та за її межі. Завдяки йому налагоджена тепла переписка з діаспорою США, які надсилали велику кількість цінної літератури для «Просвіти» Рівненщини.

Пан Михайло цікавиться роботою пошуковців, листуванням із просвітянами-патріотами всієї України, Європи. Дуже радіє, коли вдається розшукати цікаві документи, фотографії, книги. Незважаючи на поважний вік, у нього є багато планів, задумів, зокрема, в

даний час працює над перевиданням казки для дітей «Царівна жаба».

Філософія життєвого успіху Михайла Борейка – чесна праця не заради почесей, самозадоволення чи навіть самореалізації, це філософія непересічної особистості, покликання, дар якої – бути корисним світу, в який ти прийшов. Його сила – у вірі. Просвітянин щиро вірить у світлу долю нашої держави і хоче зберегти для майбутніх поколінь усі надбання нашого народу, його мову, культуру, літературу, звичаї і традиції.

Михайло Семенович любить життя, любить державу, батьківщину. Він щасливий у родині, де поруч з ним усі роки кохана дружина, натхненник і генератор ідей пані Євгенія. Вони зуміли зорганізувати навколо родини людей, щирих і відданих справі «Просвіти» та України. Знаходить час подружжя і для роботи на своїй дачі, де висаджують овочі й квіти, плекають свій сад.

А ще Михайло Семенович великий оптиміст і патріот. Він мріє про «світле майбутнє», що Україна таки стане справжньою державою для своїх громадян, що не ми будемо йти в Європу, а Європа до нас. Він сповнений оптимізму і жаги до життя. Він постійно вдосконалюється і прагне більшого. Він дякує за усе, що має. Він надихає! Таких чоловіків, як Михайло Семенович – одиниці. Щирий, розумний, інтелігентний, харизматичний, мудрий, знаний!

Справді, Людина з великої літери! І це не той випадок, коли ці слова звучать банально. Його життєві пріоритети, сила духу, свіжість думки, ясність погляду на життя, повинні стати зразком для підростаючого покоління справжніх патріотів-українців, молоді. Спілкуючись з ним, серце сповнюється величезною повагою та захопленням до цієї людини. З роси і води Вам, пане Михайле, – на многії і благії літа!

Лариса ТКАЧ,

член Ради Рівненської міської «Просвіти»